СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 230. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 22-го листопада 1946. No. 230. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, November 22, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

МАЙНЕРИ ПОКИНУЛИ РОБОТУ; ЛУЇСА КЛИЧУТЬ ДО СУДУ

Страйк вуглекопів мягкого вугілля в цілому краю розпочався в півночі з 20 на 21 листопада, коли при нічній зміні майже половина вуглекопів покинула працю згідно з дорученням президента майнерської юнії Джана Л. Луїса. Друга половина покинула працю при ранішній зміні. Разом яких 400,000 майнерів покинули роботу в переконані, що „Луїс знає, що робить".

За вказівками президента Трумана департамент справедливості жадає від окружного федерального суду у Вашингтоні покликати Луїса на суд за те, що він непослухав судейського наказу і не відкликав страйку. Луїс має відповідати за погорду суду. Луїс рахує на свою популярність серед майнерів і на солідарність усіх робітників, які завжди противляться наказам суду стримати страйк. Голоси різних робітничих організацій вказують, що вони стануть за Луїса, а тоді розпічнеться затяжна боротьба уряду з робітничими юніями за владу.

СІО і АФП проти судового наказу.

Вчасі конвенції Конгресу Промислових Організацій, що саме відбувається в Атлантик Сіті, делегати приняли поправку до резолюції з осудом видавання судових наказів в робітничих справах, а ще окремо сказано в резолюції, що „ми осуджуємо крок, зроблений урядом проти Юнайтед Майн Ворkерс оф Америка, бо це є поломання закона Нориса-Ля Гвардії". Вилйем Грін, предсідник Американської Федерації Праці, видав заяву, в якій сказано, що поведінка в справі майнерської юнії „представляє насилля і загрозу кари збоку уряду".

Страйк загрожує паралішом цілому промислові.

Цілої шкоди, яку принесе краєві страйк вуглекопів, не можна збагнути досі, бо ще нема вістей, як далеко він поширився. На підставі частинного виходу майнерів ще перед 21 листопадом обраховують, що за два дні продукція вугілля втратила 1,325,000 тон. На цій підставі передбачують, що страйк в зимовій порі може спаралізувати всю американську промисловість, яка уживає вугілля для втримування фабрик в русі.

Втрати майнерів.

Загально майнери розуміють, що цей страйк принесе їм втрату заробітків, одначе вони не важуться йти проти дотеперішньої практики і продовжати працю, коли їм Луїс не скаже. Деякі стейти вже заявили, що не будуть виплачувати допомоги на час безробіття, а інші ждуть на рішення судів у цій справі. У Пенсилвенії вже перед тим не виплачували компензації вчасі страйку проти уряду.

ВЛОМНИКИ ПОБИЛИСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ.

До української православної церкви при четвертій вулиці в Ню Йорку, де парохом є Преосв. Богдан Шпилька, закралися ранком в середу два злодії. Один з них, а це Джозеф Дж. Гол, побачивши, що це церква, не хотів її ограблювати і так заявив свому спільникові, Роналдові Фишерові, який його туди спровадив. Коли Фишер кпив собі з Гола, що він забобоний, Гол кинувся на Фишера і розбив йому голову. Опісля закликав поліцію, яка обох арештувала.

ПОСТРІЛЕНІ ДЕЛЕГАТИ СОВЄТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Вчасі грабункового нападу на крамницю з делікатесами в Ню Йорку під ч. 36 при Вест 36 вулиці негайно після півночі в четвер 21 листопада ввійшли припадково до крамниці два делегати Совєтської України, які беруть участь в нарадах Асамблеї Обєднаних Держав. Злодії, мабуть думаючи, що це детективи, почали стріляти до делегатів. Вони ранили одного з них, а це Григора Стадника, а другий, А. Д. Зена, вийшов без шкоди. Злодії втекли, забравши з крамниці $150. Директор нюйорської поліції обіцює поробити всі старання, щоб приловити напасників. Свідок стрілянини був крамничний помічник Джозеф Бранвспігел.

ВІЙСЬКОВИЙ ДЕЗЕРТИР ПОПОВНИВ 250 ГРАБУНКІВ.

Джейкоб Карлат, у віці 23 літ, родом з Голийок, в стейті Масучусетс, попав до тюрми в місцевості Блумфілд, у стейті Ню Джерзі, приловлений на грабунковім нападі. Вчасі слідства виявилося, що це є дезертир з війська, який перед двома роками почав своє „ремесло". За 9 місяців, як самий признає, він перевів 250-300 грабункових нападів і „заробив" около $300,000. Поліція не вірить, щоб Карлат міг довершити тільки розбоїв в такім короткім часі.

ЩЕ ОДИН НАЙШВИДШИЙ ЛІТАК.

Департамент Флоти оприлюднює, що найновіщий самочинний літак, порушуваний пружиною, летить зі швидкістю понад 500 миль на годину. Його назва XPJ-I. Він має вигляд літаючої бомби.

Ніяка держава не сміє накидати своєї системи іншій — пригадує Айзенгавер

„Коли наша американська демократія показалася доцільною, не зважаючи на різниці раси, релігії, походження і різних цілей поодиноких груп, то певно що вона зможе бути придатною для праці між державами, які мають різні системи правління, очевидно, що лише тоді, коли між ними буде панувати взаємна пошана і порозуміння" — таку засаду пригадав генерал Двайт Д. Айзенгавер у промові до конвенції Конгресу Промислових Організацій в Атлантик Сіті. Опісля додав ще від себе, не читаючи із рукописі: „Одиноку примусову засаду — а вона дуже важна — я вважаю таку, щоб жаден край не накидав своєї системи другому краєві силою або погрозою".

ЧЕСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА УМОВА Й СОВЄТСЬКІ ВПЛИВИ.

На підставі свіжо заключеної торговельної угоди між Чехословаччиною й Злученими Державами обі країни призначають собі права найбільше заприязнених націй, як це оприлюднює департаменту стейту. Це перший випадок, що якась країна з совєтської орбіти станула по стороні засад, які Злучені Держави хочуть предложити на майбутній Світовій Торговельній Конференції. Зогляду на таку угоду Чехословаччина не буде могла признати Совєтам ніяких спеціяльних привилеїв в торговельних зносинах. Дипльоматичні кола вважають цю угоду за далеко йдучий крок в боротьбі між Сходом і Заходом.

САМІ ПРИСУДИ НЕ ВІДСТРАШУТЬ ВІД ВІЙНИ.

Накладання присудів на воєнних злочинців, так як це сталося з націстівськими провідниками в Нірнбергу, не покінчить воєн. До цього треба ще особистої відповідальности одиниць за політику краю — таку думку висловив на обіді Товариства Закордонної Політики у Филаделфії бувший американський суддя на нірнберзькім процесі Франсис Бидл. Він говорив на тему кодифікації міжнародного права і заявив, що вона тепер щойно в початках.

Ще тільки два спірні пункти в справі Трієсту

Рада закордонних міністрів Чотирьох Потуг на своєму засіданні дня 20-го листопада вирішила всі за виїмком двох пунктів статуту вільної міжнародної території Трієсту та її управління. Совєтський представник Молотов в більшості погодився на пропозиції західних союзників а зі свого боку обстоює ще тільки дві справи: визначення точного речинця, коли мають бути відкликані з Трієсту окупаційні війська та створення в Треєсті окремої зони та окремої поведінки з югославянами. На засіданні Рада не зважала на вступні безпосередні розмови в цій справі між Італією і Югославією та намагається розвязати цю проблему згідно зі своїм власним пляном. Теж не заторкувано проблеми мирового договору з Німеччиною; ця справа ждатиме аж будуть остаточно вирішені договори ухвалені вже Мировою Конференцією. В Ню Йорку перебуває вже заступник американського військового губернатора Німеччини, ген. Л. Д. Клей, щоб разом зі секретарем стейту Бирнсом взяти участь в нарадах Великої Чвірки в справі договору з Німеччиною. На пресовій конференції в головній кватирі Ради закордонних міністрів ген. Клей заявив, що злучені американська і британська окупаційні зони Німеччини протягом трьох років досягнуть економічної самовистарчальності.

СПРАВА ВІЙНИ І МИРА НА ЗАГАЛЬНОМУ ЗІБРАНІ О.Д.

Предметом нарад Комітету Загального Зібрання О.Д. до справ політики і безпеки дня 20-го листопада була одна з найважливіших справ, іменно справа подання точних інформацій про кількість та розташовання поодиноких армій в світі. З великими промовами виступили представники Совєтського Союзу (міністер Молотов), Злучені Держави (сенатор Конелі) та Великої Британії (сер Александер Кадоґен). Молотов погодився на велику частину американських пропозицій в цій справі, головно на те, щоб подати дані про кількість та розміщування військ не тільки в неворожих, але теж у ворожих (окупованих) країнах. Він пропонував, щоб Рада Безпеки звернулася з відповідним домаганням в цій справі до поодиноких країн та щоби ці країни найпізніше один місяць після того звернення подали точні дані про свої армії на чужих, ворожих і неворожих територіях, беручи за базу день 1-го листапада. Подібні пропозиції видвигнув Молотов теж відносно воєнно-морських і повітряних збройних сил на чужих територіях. Сенатор Конелі, відповідаючи Молотову, гостро критикував совєтську політику під цим оглядом від закінчення війни. Британський представник обмежився тільки да загальних фраз, залишаючи точне насвітлення британської точки зору на цю справу міністрові закордонних справ Бетину, що мав промовляти в згаданому комітеті дня 21-го листопада.

О.Д. ПРИЙНЯЛИ РЕЗОЛЮЦІЮ ПРО СВОБОДУ ПРЕСИ І СЛОВА.

Соціяльний, гуманітарний і культурний комітет Загального Зібрання О.Д. на своєму засіданні дня 20-го листопада прийняв одноголосно филипинську резолюцію, щоби до кінця 1947 р. скликати конференцію в справі світової свободи інформацій, яка охоплювала б пресу, радіо, кіно і т. п. Свобода інформацій мала б причинитися до встановлення та закріплення мира. Метою конференції буде встановити „права, обовязки та практику", охоплені поняттям свободи інформацій. Резолюцію про скликання конференції прийнято одноголосно, але Совєтський Союз, Україна, Білорусь, Чехословаччина, Венесуеля, Індія та Південно-Африканська Унія здержались від голосовання.

ПОМЯНУЛИ ТИХ, ЩО ВІДДАЛИ СВОЄ ЖИТТЯ У ДВОХ ОСТАННІХ СВІТОВИХ ВІЙНАХ.—Ця картина представляє Гвайтгол, Лондон, де зібралась була в „День Примиря" величезна маса людей, щоби своєю присутістю віддати пошану британським воякам, поляглим в останніх двох світових війнах. Король Джордж і принцеса Елизабет положили вінки перед памятником в честь поляглих.

КОМУНІСТИ ПЕРЕМАГАЮТЬ У „ВИБОРАХ" В РУМУНІЇ

Тимчасове обчислення голосів з частини виборчих округ в Румунії виказує виразно перемогу комуністів. Офіціяльне обчислення висліду „виборів" в 20 на всіх 59 округ дало вже комуністам 60 до 70% більшости в порівнанні з усіми голосами з цілої країни. Як відомо, уряди Злучених Держав і Великої Британії протестували проти виборчої практики комуністичного румунського уряду, називаючи її недемократичною. Румунське міністерство внутрішніх справ повідомило, що підчас виборів шість осіб було вбитих та багато ранених.

ЮГОСЛАВСЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

З Риму повідомляють про безпосередню можливість італійсько-югославських переговорів в справі Трієсту. В самій Італії не має однозгідности думок під цим оглядом і уряд мав цю справу обговорювати на засіданні 21-го листопада. Проте в справі переговорів вже зроблено перший крок, дорučивши італійському амбасадорові в Америці навязати контакт з югославською делегацією та прохати конкретних югославських пропозицій, на базі яких мали б відбуватися переговори.

ПЕРЕД СЕСІЄЮ ФРАНЦУЗЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ.

Дня 28-го листопада почнеться перша сесія нового французького парламенту, вибраного на підставі нової конституції та в якому комуністична партія має більшість. Між поодинокими партіями продовжуються інтензивні переговори спільного фронту. Одним з перших предметів нарад нового парламенту буде буджет країни на перші три місяці 1947 року, заявив міністер фінансів Роберт Шуман.

ЮГОСЛАВСЬКО-ГРЕЦЬКІ "ВЗАЄМИНИ".

У відповідь на грецькі обвинувачення, що Югославія є базою комуністичних банд, які нападають на північну Грецію, речник югославського міністерства закордонних справ назвав ці обвинувачення наклепами та заявив, що вони унеможливлюють наладнання будьяких взаємин з теперішнім грецьким урядом. Він заперечив, грецькі твердження та заявив, що Югославія не дає жодної допомоги грецьким партизанам. Югославський представник не забув при цьому накинутись на американських, англійських та французьких „капіталістів".

АНГЛІЯ БУДЕ ДОМАГАТИСЯ ВІДШКОДОВАННЯ ВІД АЛЬБАНІЇ.

Йдучи за прикладом Злучених Держав, які зажадали повного відшкодовання від Югославії за збиті літаки, британський уряд розглядає тепер справу домагання такого ж відшкодовання від Альбанії за пошкодження від мін на водах довкруги острова Корфу британських кораблів, при чому кількадесять осіб понесли смерть. Свої домагання відшкодовання Англія поставить правдоподібно безпосередньо і не через Обєднані Держави.

БОЛЬШЕВИКАМ НЕ ПОДОБАЄТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКА ПОЛІТИКА.

Московський орган совєтської армії „Красная Звезда" виступив з гострою критикою американської політики на Середньому й Близькому Сході. Навязуючи до повідомлень про будову американцями аеродромів в Туреччині, газета розписується про „долярову пенетрацію", яка явно перемінюється в „імперіялістичні військові бази".

ЗЛОДІЇ І ПАРАЗИТИ В СОВЄТАХ.

Московська преса знова заповнена повідомленнями про „злодіїв і паразитів" в совєтському господарстві, інституціях, кооперативах і т. д. На них звалюється вину за неуспіхи у виконуванні нової пятирічки та за господарську крізу в країні. Взивається до нової чистки.

АРЕШТУВАЛИ САБОТАЖНИКІВ В НІМЕЧЧИНІ.

З Франкфурту повідомляють, що американські військові власті заарештували серед драматичних обставин шайку зложену з 12 молодих націстів, яка виконала три бомбові замахи на американські військові будинки в Штутґарті та приготовлялася до дальших саботажів. В приміщенні шайки знайдено зброю та розривні матеріяли.

"СПІЛЬНА ФІЛОСОФІЯ" ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Дня 20-го листопада почалася в Парижі перша пленарна сесія т. зв. Виховної, Наукової і Культурної Організації Обєднаних Держав (ЮНЕСКО — UNITED NATION EDUCATIONAL SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION). Совєти відмовилися від участі в праці цеї організації. Її секретар д-р Джулієн Гокслі на першій сесії взивав Совєтів до співпраці з метою створити „спільну філософію" між марксистським Совєтським Союзом та капіталістичними західними демократіями.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18. N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Загранцею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОТИ ФАШИСТСЬКИХ МЕТОД

Хочемо далі вдержати в Америці наш спосіб життя, або, як то кажуть, хочемо далі жити „по американськи", себто свобідно. Хочемо свобідно думати, говорити і писати. Хочемо свобідно вірувати. Хочемо свобідно вести наші підприємства. Хочемо теж і свобідно працювати, добиваючись щораз справедливіших і кращих життєвих умовин.

Цьому нашому бажанні стоять на перешкоді ті, що бажали б наші свободи вкорочувати, а тим самим над нами панувати, нам диктувати. Є ними в першу чергу ці багатії-капіталісти, що хотіли б нам при помочі монополій чи трестів диктувати ціни на продукти та працю і так багатіти та ще вживати набутого таким способом гроша на те, щоб корумпувати ціле наше життя, зокрема політичне. Знов контролювати в такий спосіб наше господарське і політичне життя це ніщо інше, а тільки намагатись вкорочувати наші політичні свободи і свободу підприємства у господарській ділянці. Це те, на чому Мусоліні опер свою корпоративну державу; це ті, що помагали здійснювати Гітлерові націстівську філософію.

Не зважаючи на страшні лиха, які принесли світові фашизм і націзм, не перевелись в Америці ще такі багатії, яких ці нещастя навчили б чогось путнього. Вони далі хотіли б задля зисків диктувати, що продукувати, де і скільки, та як і де продавати, щоб таким чином вдержувати ціни можливо на найвищому щаблі. Так треба розуміти довгу боротьбу уряду і конгресу з різними тютюневими, нафтовими, залізничими, алюмінійними та іншими тростами, з Морганами, Мелонами і т. п. Річи це загально відомі, хоч останніми роками не такі вже голосні. Зате голосною стає тепер щораз більше боротьба з комуністичними впливами і таким фашизмом зліва, який добачують у диктатурах деяких юнійних босів.

Фашизм зліва є злучений з робітничими справами, а властиво з робітничими юніями. Очевидно, тут не іде про робітництво як загал, ні про юнії, ні право робітника виходити на страйк. Тут іде про юнійних босів, як у тростах і монополіях іде про магнатів-капіталістів. Іде про тих, що хочуть приказувати, диктувати, ставлячи себе вище суспільства і загального добра, вище державної влади. Таке босівство є так само небезпечне, як і босівство промислових магнатів та банкирів. З такого босівства зроджується фашистська диктатура, що згодом хапає за владу в цілій державі й заводить пекло, подібне до цього, що ще є й досі в Совєтах. Так зачинають тепер глядіти теж і на поступки Джана Л. Луїса, голови Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, вважаючи його властивим спричинником майнерського страйку, і конфлікту з державною владою. Тут уже не іде про те, яка має бути підвишка за працю, чи як вдоволити інші майнерські домагання, що є слушні, але головно за те, чи є допускаємі такі методи, яких вживає Луїс, а які диктаторські й подобають на фашистські

СИКОФАНТИ

Виповівши війну цілому світові проти теперішнього суспільного ладу, комуно-большевики і ними платні агенти вважають своїм обовязком нищити не лише держави й уряди, але теж поодинокі установи і приватні одиниці, які не пишуться на їх програму й поведінку. Ця війна, як звісно, наказує большевикам вживати всяких засобів, які їм попадуть під руку. Одним з таких засобів є точно слідити за кожною вартісною одиницею й робити на неї фальшиві доноси до властей, щоб серед замішання припинити діяльність таких одиниць, або знищити їх життя при помочі цеї влади, яку вони самі хочуть при нагоді силою усунути.

Ми вже нераз згадували про такі книжки, як "Under Cover" або такі видавництва, як сумної памяти "The Hour". Наські большевики поставили собі в програму робити доноси і переводити прилюдні нагінки при помочи радія, летючок, або навіть і газет на поодиноких американців українського роду і то во імя американського патріотизму, отже нібито в імя оцеї буржуазної Америки, котрої демократичний лад вони за всяку ціну хочуть знищити. Найдоцільнішою зброєю проти американців українського роду, а то й проти національно думаючих українців був у руках большевиків закид антисемітизму. Комуно-большевики намагаються конечно кинути проти українського визвольного руху жидівські організації і поодиноких жидів навіть за спроби української преси пригадати з української недавної минувшини факти, як українські провідні люди й організації дружилися з жидівськими провідниками і разом з ними боролись проти спільного ворога-гнобителя. Навіть у таких вияснениях большевики хочуть вхопитися якого небуть слова, щоб його на свій лад перекабатити і надати йому таке значення, яке служить їхнім цілям.

Такий спосіб безупинного юдження і злобних доносів та напастей звісний був у старинних греків під іменем сикофантії, а доносиків, сикофантів, просто ставили поза скобки громадянства.

Інтересне, що проти таких сиконфонтів в іншій ролі виступив теж вашингтонський кореспондент газети Ню Йорк Таймс, Артур Крок у виданні з 15 листопада 1946, обговорюючи конфлікт Американського Жидівського Конгресу з нюйорською газетою „Дейлі Нюз". Видавці цього образкового щоденника зголосили аплікацію на ведення радіо-стації до Федеральної Комунікаційної Комісії. Проти Дейлі Нюз вийшли з обжалуванням провідники Американського Жидівського Конгресу з закидами, що ця газета є антисемітська. На „доказ" навели 25 статтей і новинок, друкованих в згаданім щоденнику впродовж вісім років. Видавці щоденника Дейлі Нюз виказували нестійність таких закидів, доводячи, що їм вільно робити всякі завваги на поведінку різних осіб чи організацій і вони лише користають з права свобідного слова, признаного кожному громадянинові Америки на підставі конституції.

Цей аргумент підхопив кореспондент Ню Йорк Таймсу і доводить, що домагання Американського Жидівського Конгресу, щоб не дати газеті Дейлі Нюз дозволу на ведення раді-стації, не є оправдане. Про це, чи газета є сторонніча в один або в другий бік, мають рішати самі читачі, а не уряд, чи якась урядова агенція. Може хтось робити зажалення до уряду на когось, але уряд має самий рішати, чи зажалення оправдані, чи ні. У випадку зажалення Американського Жидівського Конгресу урядова агенція поступила неправильно, що кликала видавців газети Дейлі Нюз на переслухання і то ще кількома наворотами. Таку поведінку називає кореспондент Таймса неконституційною. Крок твердить, що давніше вносили інші видавці газет аплікації за дозвіл на радіо години і не мали обовязку боронитися проти подібних закидів. „Комісія і її екзаминатори передше не заряджували переслухання ніколи, як якась організація пробувала спинити дозвіл якійсь газеті за її редакційну політику чи за якісь новинки", твердить кореспондент Таймса. Крок каже, що „обвинувачення того роду, навіть, як би були правдиві, не мають правної підстави. Злобні донощики і конкуренти газети Дейлі Нюз годуються окрухами, купленими на чорнім ринку права. А федеральна комісія вступила на дорогу поступовання, яка є простим насиллям над свободою преси"

Іншими словами це значить: Газеті вільно висловлювати критику свобідно на поведінку одного чи другого чоловіка чи другої організації, але з цього не виходить, щоб хтось домагався кари на газету за таку її поведінку. Коли ж уряд прихилиться до якоїсь скарги на газету за її писання, яке не противиться праву ні законові, тоді самий уряд ломить конституційні постанови про свободу слова.

Оце становище кореспондента газети Артура Крока і самої редакції Ню Йорк Таймса заслуговує на особлившу увагу тому, що загально звісним є, що видавці Таймса це американці жидівського походження. Це вони виступили проти головної жидівської організації, Американського Жидівського Конгресу, коли ця організація зробила спробу припинити газетну критику і не допустити до поширення праці видавництва.

Цей поступок це зразок правдивого американського наставлення, яке повинні обороняти всі громадяни і прихильники американської системи.

Микола Чубатий.

РОЗДВОЄННЯ ФРАНЦІЇ

Продовж одного року французьке населення було аж три рази кликане голосувати та виповідати свою волю про майбутнє Франції, розбитої націстичною Німеччиною в часі другої світової війни. І три рази французи з невеликими відхиленнями виявили таке саме політичне обличча: половина французів склоняється до крайних течій комунізму та лівого соціялізму, друга половина бажала б видіти свою батьківщину країною опертою на тисячлітній традиції французького народу.

Вчасі першого голосування до законодатних тіл, з комуністами на велике диво йшли також радикали, партія, що мимо своєї назви „партії радикально-соціялістичної" не є ані радикальною ані соціялістичною, тільки партією ліберальної буржуазії з доволі протирелігійним наставленням. Мабуть це останнє наблизило їх до комуністів та принесло їм виборчу катастрофу. Натомісць популярні републиканці, католицька партія генерала де Голя, хоч немає у своїй назві слів радикальний ані соціялістичний, наділі під суспільним оглядом є партією доволі радикальною та склонною до соціялізації багатьох ділянок економічного життя.

В той спосіб показується, що у Франції нині є дві поважні групи, що рішають про політичне верховодство, а навіть про майбутнє цієї країни: комуністи та католицькі републиканці. Замітне, що лінія поділу, французів не переведена тільки на соціяльно-економічній основі, але також по лінії ідеологічній. По одним боці стоїть світ матеріялізму, по другім світ удуховленої Франції. Іншими словами у сьогоднішній Франції стоять проти себе два поважні табори, до яких всі другі політичні групи тільки доскакують та повільно розтоплюються в одним чи другим таборі. Всемогучі колись у Франції радикальні соціялісти, що часто давали Франції президента та прем'єра, впали до ролі слабої партії в порівнанні з їх передвоєнним значінням.

Соціял-демократи, що колись постійно суперечали з радикалами, щораз більше топляться та частинно розпливаються в комуністичнім, а частинно в католицьким таборі народних републиканців. Їх не ясне становище супроти комуністів коштує французьку соціял-демократію десятки мандатів та втрату впливів серед французького робітництва.

Табор комуністів у Франції є в цім добрім положенні, що він опанував робітничі юнії, а тим самим може паралізувати цілу державу генеральним страйком, колиб комуністам прийшлося перейти до опозиції. Правда, проти опанованих комуністами робітничих юній популярні републиканці організують свої християнські юнії, одначе вони ще не в силі зрівноважити величезного значіння загально-французьких юній як прибудівки комуністів.

Популярні републиканці, соціяльно доволі ліва католицька партія, зродилася серед французького підпілля вчасі останнього наїзду німців на Францію. Вони дістають тому доволі сильну підпору збоку Католицької Церкви, яка вже перед війною стала проти французького ліберального капіталізму. Сотні тисяч чинних членів тої партії це бувші вояки підпольної французької армії, що добре знають заслуги лідерів партії для визволення Франції. Популярні републиканці мають тому теж великі симпатії у французькій армії, якої генераліція від кількох десятків літ традиційно зберігала католицькі симпатії. В той спосіб популярні републиканці можуть рахувати на французьку церкву та на армію, подібно як комуністи можуть рахувати на юнії.

Хоч популярні републиканці як політична партія оформилися серед недавного французького підпілля, одначе нинішне роздвоєння Франції не нове. Своїми початками воно сягає часів Великої Французької Революції, а своє продовження находить воно в революціях 1830, 1848 та 1870. Революційне клекотіння Франції 19-го століття находить своє природне продовження в французьким, комунізмі наших часів. Воно поділило французів на тих, для яких тисячлітне минуле Франції має відповідне значення та на тих, для яких історія Франції зачинається від запанування французьких терористів якобінів в часі Великої Революції.

Продовж цілого 19-го століття перевагу у Франції мали духові нащадки французької революції. Вони були творцями першої, другої та третої републики з її громадською деморалізацією. Деморалізація політичного та громадського життя Франції перед другою світовою війною довела до її скорого упадку. Франція найбільша мілітарна сила на европейськім континенті, піднає першої світової війни стала легкою добичею націстичного вермахту. Провідники Третьої Републики не мали ані історичної візії майбутніх подій ані морального хребта, тому Франція так легко впала жертвою гітлерівського завоювання.

Вже перед війною у Франції давалися чути голоси, що кликали до направи публичного життя. Були це — переважно представники католицької Франції, що не видили ідеалу країни в її кривавій революції, але в її світлій історії лицарських часів, що дали Франції почесну назву „Першої Дочки Церкви". Ідеалом для них була Франція Людвика XIV., коли то французька культура заливала цілу Европу а французька держава диктувала порядок для цілої Европи; Німеччина лежала під її стопами знищена до основ Тридцятилітною Війною. Це була ця друга Франція, що дозрівала від десяток літ, одначе при техніці парляментарних виборів передвоєнної Франції не могла зискати більшости. В передвоєнній Франції для прикладу не мали права голосування жінки, які у Франції становлять елемент побожний та куди більше статочний від чоловіків.

Націстична окупація Франції показала також моральну убогість політичного проводу Третьої Републики. Важкий обовязок ратувати Францію взяв на себе цей табор традиціоналістів, що мали вироблене глибоке почуття національної гордости Франції. Католик генерал Де Голь перебирає на себе провід опору проти націстичної окупації та вибивається на провідника нової Франції.

Поважну частину в опорі проти німців брали також комуністи не так з патріотизму, як радше, щоби понести й тут пожар соціяльної революції. Ще на початку війни провідник французьких комуністів Торез зрадив свою батьківщину та здезертирувавши з армії втік до Москви. Подібно як американські комуністи, так само французькі, змінили негайно свою політику, коли нацисти напали на комуністичну Росію. Комуністи біля католиків вступають в ряди протинімецького підпілля і це саме віддзискало їм популярність.

Нині Франція смертельно розбита на два табори і мимоволі насувається питання: що буде дальше? Продовж переходового періоду католики були приневолені йти з комуністами в одним державнім возі, то чи схотять вони тягнути той віз разом дальше, чи може розійдуться?

Хоч комуністи вийшли з виборів у Франції найсильнішою партією, одначе їх партнер соціялісти вийшли серйозно ослаблені. Тому й ті дві партії взяті разом не мають більшости в палаті послів; вони не в силі ані вибрати президента держави, ані утворити уряду. Одначе й католицькі народні републиканці не в силі навіть при помочі других менших партій правиці утворити уряду, бо з крайною правицею та з безбожницькими радикалами важко було б їм йти разом. З першими народним републиканам не по дорозі через свої ліві соціяльні погляди, з другими через їх релігійний світогляд.

Коротко, Франція роздвоєна внутрі і на довший час не буде всилі вести якоїсь політики з виразним лицем ані внутрі країни, ані закордонної. Це все не ворожить їй можливостей добути собі становище велико-держави в світі, ані стати провідником західної Европи, до чого Франція вже нераз в історії була покликувана.

Нинішний стан може довести до ще дальшого поглиблення прірв поміж обома таборами, що вкінці мусілоб довести до чергової пятої революції в Франції продовж останніх 150 років. Франція стратила свій життєвий шлях як провідної нації вже по Великій Французькій Революції та Наполеонській Легенді; і його не віддзискала донині. Чи віддзискає та яким способом, це загадка найближчих десяток літ західно-европейської історії.

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ

ЗА УКРАЇНУ

(Історична повість, оперта на подіях в Україні в 1664 році).

22)

Ще не благословилося на світ — як скрипнули двері, увійшов ротмістр.

— Ясновельможний, по приказу регіментаря Маховського сказано мені провести тебе на місце сповнення присуду — говорив глухо.

— Гетьман підняв голову з гідністю:

— Позволь же мені — прогомонів твердо — умерти як християнинові! Пришліть мені православного священика — висповідатися і запричащатися Святими Тайнами!

— Не знаю цього! — відказав ротмістр — але я піду спитатись.

Ключ зазвав знов, ротмістр відійшов. Гетьман припав на коліна до долівки і молився до Ісуса, ревно плачучи...

Саме підчас тої розмови у місті зірвалась буря. Дорогою до замку бігли козаки. Попереду верхи мчався улицями сотник Гурко і кричав на ціле місто:

— Ратуйте, гей, хто в Бога вірує, люди! На замок на того ляцького людоїда, того людожера!...

Козаки і міщани вибігали з всіх улиць, кожний хапав, що попало і біг узброєний на замок.

Перед Маховским стояв ротмістр Рембач і предложив просьбу Виговського дати йому священика.

Маховскі крикнув на ротмістра, що не сповнив приказу розстрілу, а вислухує якісь жадання вязня.

— Нащо геретикові сповіди — кричав він — так чи сяк піде до пекла! Сповнити приказ, а то, як вашмосць ще прийде з якими просьбами, то поставлю під мушкет!

Тетеря хоч православний сидів як раб мовчки на такі слова, віднерихся наче не чув поругань Маховського. Ротмістр уклонився і мав відходити, як впав до світлиці ротмістр Гнєзорскі:

— Са, паке регіментаржу! — крикнув — голота зірвалася в цілім місті і жене на замок з козаками — лихо буде!

— Тетеря зірвався. Маховскі вискочив зза стола. Заступити браму нашими козаками, не допустити хлопства за частоколи! А ти, псяюхо, лаяв ротмістра Рембача — чого стоїш? Як уйде геретик смерти — голова не твоя!

Ротмістр щез із кімнати. Тетеря вибіг на подвіря і затрубів подзір. Козаки не спали, кинулись мерщій на збірку проти польскої роти, що стояла під тюрмою гетьмана зі списами і самопалами. Під ту хвилю вивів ротмістр Рембач на подвіря гетьмана вязня. Гетьман був блідий як стіна. Ішов зі скованими назад руками, ведений польськими жовнірами...

Високе його чоло покрила морщина глибокого горя та резигнації. Схилив невкриту голову, чорні очі загоріли мутним блеском у глибоких впадинах, лице змарніло під страшним терпінням послідної ночі. Приведено його на середину подвіря. Ротмістр дав знак, — провожаті відступили, — гетьман підняв чоло.

— Дай мені священика! — закликав до Маховского, що як раз прибіг і крикнув до роти:

— Чого стоїте? — Стріляй!

Кільканадцять рушниць випалило. Виговський захитався, кров бризнула йому з грудей:

— Остапе мій, Олесю моя!... крикнув і глянув на землю. Три кулі устряли йому в грудях — а два козаки, що стояли в збірці прискочили до його дарма, що стояв побіч Маховскі...

Гетьман лежав в крові, побачивши над собою козаків, усміхнувся і прошептав:

— Козаки, спасайте Україну! Сірко прийде, виберіть Дорошен... і застиг його голос на тім слові...

Над душею Нації залопотила Обида, чорними крилами.

(Дальше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

(З листа, писаного з Франції до свояків в околиці Ню Йорку).

У НІМЕЦЬКІМ ПОЛОНІ ІЛИ ЛЮДЕЙ!

Ваш лист приніс мені велику радість, бо як самі знаєте, находимось дуже далеко від свого рідного села Серафинців, котре я опустив дня 5. травня 1941 р. і до сьогоднішнього дня я перейшов уже велику історію свого нещасного молодого життя. Всьо докладно не можу Вам описати в одному листі. Опишу Вам дещо коротко: у 1941 р. загнало мене російське панування до армії служити. Як началась війна 22-го червня 1941, то на другий день я вже находився на полі битви на латвійській границі. Дня 28. липня я дістався в німецький полон й там проживав страшні муки. Гадав, що я голоду ніяк не переживу й так я перейшов аж 8 тюрм. Опишу здебільша як було по тюрмах: одна тюрма на латвійській території, що складалася із 80-ти тисяч, там кожного дня умирало з голоду по триста - чотириста людей; розстрілювали, мучили, сам я не знаю, чому у тих німців були такі катівські серця. Ми їли навіть погиблих товаришів — страшний був голод. У 1943 р. забрали мене німці до шпиталю аж до Франції недалеко еспанської границі. Там, у місті Монталбан я довго не робив тому, що як був у тюрмі, то переживав страшні муки то й за те не хотів їм служити, то із того шпиталю я утік і пристав до Французьких Партизан й так цілий час я воював з французькими добровольцями аж до кінця війни.

По закінченні війни мене звільнили до цивільного стану. Тепер то я працюю як столяр, маляр, майстер будівельний й так само є добрий огородник. Працюю десять годин денно. Однак тутки тепер дуже тяжко жити, бо навіть не остає мені на оплату листів, а то тому, що оплата заграницю дорога. Буване так, що не куплю їсти на вечеру й таким способом я є в силі цей лист оплатити, й вислати. Умію добре говорити по французьки, німецьки, польськи, русски й по болгарськи. Писати таксамо знаю.

Тепер я просив би Вас о словар англійсько - український... З дому довідуюся, що як переходив другий раз фронт на нашій землі, то більше як половина людей зістали забиті, а решту, котрі осталися живими, то Росія всіх забрала й повивозила на Сибір, а із Сибіру русских кацапів понапроваджували на наші рідні землі.

Пропадає наш рідний нарід, аж само серце плаче, бо не знати, коли то це все переміниться. Але я думаю, що прийде та хвиля, що й там засвітить ясне сонце на нашу Золоту Україну! Тоді нам не треба буде покидати свою рідну україньску землю!

Що писала "Свобода" тому 40 років?

22. листопада 1906.

УКРАЇНЦІ В КИЇВСЬКИХ ТЮРМАХ.

У київських тюрмах сидять тепер як політичні вязні: 85 росіян, 49 українців, 79 жидів, 13 поляків, 2 білорусинів і 2 інших народностей. — У деяких російських губерніях настав страшний голод. Це діється після жнив, а що буде взимі?

УКРАЇНСЬКИЙ СЕМИНАР БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Перед двома роками провінціональний уряд Манітоби в Канаді отворив український семинар, щоб дати спромогу українській молоді покінчити школу і стати учителями. Це мав бути двомовний семинар. Найшлося споре число учнів, але вони вчаться лише по англійськи, учителя української мови нема. Отже як можуть учителі опісля вчити української мови в народних школах, коли самі цеї мови не вчаться? — Ю. Сиротюк.

29. листопада 1906.

„СВОБОДА" ПЕРЕНОСИТЬСЯ ДО НЮ ЙОРКУ.

Наступне число „Свободи", яка досі виходить у Скрентоні, вийде вже в Ню Йорку. Воно появиться десь за місяць, бо треба перенести друкарню й адміністрацію. Нова адреса така: 184 Гудсон Стріт, Ню Йорк. — Українська Книгарня, яка існує вже третій рік у Скрентоні і ширить книжки між український нарід, остає й надальше в тім самім місці, під звісною адресою. (Наступне число „Свободи" появилося аж 20. грудня 1906 року).

ПРАЩАННЯ ЮЛІЯНА БАЧИНСЬКОГО.

„Рік уже минув, як приїхав я до вас з старого краю, щоби перебуваючи між вами, придивитися вашому життю на чужині, почути ваші жалі, ваші радощі і пізнати ваші бажання й думки... Опускаючи вас, я хочу з вами попрощатися... Щераз дякую вам, дорогі краяни, за вашу прихильність і щирість, а бажаючи вам усього найліпшого, працею вас цілим серцем. — Юліян Бачинський".

НА „ХЛОПСЬКИЙ ФОНД".

Дня 20. жовтня відбулося в Ню Йорку вінчання управителя друкарні „Свободи" Андрія Савки з Юлією Гбур в церкви св. Юрія в Ню Йорку. Звінчав молодих о. Чаплинський, співав місцевий хор. Церква була переповнена. По шлюбній церемонії відбулася весільна забава в Чеській Будові на Горі Міста. На „Хлопський Фонд" у Галичині зібрано з цеї нагоди $30. У забаві взяли участь урядники У. Н. Союзу, редактор „Свободи", д-р Юліян Бачинський і багато гостей навіть з дальших околиць. Серед танців не вгавали українські пісні аж до рана. Між іншими — може перший раз на американській землі — танцювали старокраєву коломийку.

Олійник Ярослав.

МИ ВИПЛИЛИ В МОРЕ.

Ми випливли в море бурхливе
й глибоке,
Колишуть нас хвилі для інших
трізні...
Під нами хвилює безодня широка
И невідомі скелі таяться на дні...

Незміряна далеч чарує залогу
І в кожного іскри заблисли в очах.
Ніхто з нас не буде прохать
допомоги,
Самі ми пройдем розгойданий шлях...

Насупилось небо... Не знати, що
буде?...
Чи море розстелить хребет свій
для нас,
Чи може борвій нас штовхатиме
в груди,
Бо соняшний промінь останній
погас...

Проте ж не злякають нас хвилі
бурхливі,
Ні буря, ні громи, ні блиск
блискавиць,
В серцях вже замовкли всі думи
журливі,
Як йшли ми ще в пристань із
темних вулиць.

Під нами хвилює безодня широка
И невідомі скелі таяться на дні...
Ми випливли в море бурхливе
й глибоке,
А море — колише грізні кораблі...

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Зорганізовано Пост Ветеранів Українського Роду.

Ветерани українського роду з Американської Армії, уладили організаційне зібрання, дня 10. листопада. Тоді до нашої громади загостив майор М. Дармограй з Филаделфії до помочи при зорганізуванні посту.

Збори отворив о. В. Каськів, пояснюючи ціль зборів, а на референта справи покликав майора М. Дармограя. М. Дармограй у довгій промові зясував справу зорганізування ветеранських постів не тільки в Бостоні, але по цілій Америці і вказав на вагу такої організації для помочі народній справі тут і в Европі. По вислуханні цінного реферату, вивязалась оживлена дискусія. Забирали голос ветерани: В. Берестецький, М. Оверко, Д. Френчко, П. Шафранський, М. Ярош, Я. Довганчук, Д. Бортник. На різні питання майор М. Дармограй давав вдоволяючі відповіди, а на кінець порадив, щоби вибрати комітет з пятьох членів, до перестудіювання статута, котрий є принятий у стейті Пенсилвенія. Потім щойно комітет мав би скликати всіх ветеранів українського роду, оснувати пост і вибрати уряд. Приявні ветерани одноголосно цю пропозицію приняли, а до комітету ввійшли: В. Берестецький, предсідник; Д. Френчко, секретар; М. Ярош, Я. Довганчук, М. Давискиба, члени. Комітет рішив опрацювати все, і якнайскорше скликати загальні збори всіх ветеранів українського роду.

На кінець забрав слово д-р Г. Верина, котрий вказував на вагу такої організації між тут родженими українцями, бо „в єдності сила", а нині тільки із силою світ числиться.

О. В. Каськів візвав приявних не відкладати, і негайно скликати загальні збори. Я думаю, що такі пости ветеранів повинні повстати по всіх місцевостях нашого стейту, де тільки найдеться кільканадцять ветеранів українськоґо роду, що служили в американських збройних силах.

М. Давискиба.

БАЛТІМОР, МД.

На працю Українського Конгресового Комітету.

На цілі Укр. Конг. Комітету місцевий комітет зібрав $115. Гроші переслала касієрка Тетяна Сапливий. Жертви зложили: по $10: І. Шпатура, П. Семенків; по $5: Ф. Біленька, И. Приймак, Т. Дмитрів, И. Захарків, Я. Семенків, Т. Никула; Т. Качор $3; по $2: И. Захарків, К. Іванович, А. Карпевич, А. Полц, М. Криж, О. Іваневич, Е. Білобран, М. Реннер, І Малко, А. Смоляк, А. Кахнович, Т. Проданчик, М. Євчук, Т. Боднар, А. Тарас, А. Опар, А. Пережук, И. Фаль, М. Керр, Н. Н., Т. Лучишин, И. Копеляк, С. Кузик, М. Стенг; по $1: В. Пісь, В. Мороз, А. Ракочий, Ю. Дінко, О. Буковська, Ф. Русин, А. Корчинський, И. Лорчак, К. Ярема, І. Боднар, Т. Захарчук, П. Емхе, М. Стайнер, Н. Н.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

Прохаємо читачів „Свободи", що змінюють свою адресу, виповнити оцей бляткет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації „Свобода". **10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плиті.**

Імя й призвище ________________ Ч. від. ________

Стара адреса ________________

Нова адреса ________________

ПРОТОКОЛ

з нарад головного екзекутивного комітету У. Н. Союзу, які відбулись 9. листопада 1946 року в головній канцелярії У. Н. Союзу, під ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерзі Сити, Н. Дж.

У нарадах взяли участь: головний предсідник М. Мурашко, заступник головного предсідника Г. Герман, заступниця головного предсідника Марія Малевич, головний секретар Д. Галичин, головний касієр Р. Слободян.

Головний предсідник відкрив наради в годині 10. рано, та подав до відома ці справи, які були полагоджені від останніх зборів екзекутивного комітету, а теж предложив такі справи, що їх треба полагодити на цих зборах. Ці всі справи були такі:

Купно бондів. Закуплено отсі бонди:

Iowa Public Service Co., 2¾% for $50,875.00; Brooklyn Union Gas Co., 2⅞% for $103,270.00; California Electric Power Co., 3% for $52,250.00, Northwestern Public Service Co. 3% for $76,218.75; Pacific Telephone and telegraph Co., 2⅞% for $61,950.00; Pacific Gas Electric Co., 2¾% for $50,250.00; El Paso Electric Co., 2¾% for $50,437.50; Dominion of Canada 3% for $36,706.25.

Морґеджі. Рішено інвестувати на перший морґедж суму $2,500 на реальність під ч. 2303 Гавард евеню, Віндзор, Онт.; суму $4,000 на реальність під ч. 141-143 Бейвю, евеню, Джерзі Сити, Н. Дж.; суму $2,750 на реальність під ч. 204 Вірджінія евеню, Джерзі Сити, Н. Дж.

На цьому вичерпано програму нарад і головний предсідник закрив збори в годині 1.30 пополудні.

Д. Галичин, гол. секретар У.Н. Союзу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПАМЯТІ ОДНОГО З НАШИХ ЗВИЧАЙНИХ, ЩИРИХ І ПАТРІОТИЧНИХ РОБІТНИКІВ.

Рік за роком відходять від нас у щораз більшому числі старі, народні працівники, оті прості робітники, що поза працею у фабриках будували по наших громадах церкви, народні доми, клюби, читальні та втягали наших людей в народні організації, жертви збирали, концерти і віча влаштовували, і так далі і так далі.

Сумні ці вісти, що доносять нам, що ось цього чи другого такого робітника, у тій чи іншій громаді, відпровадили вже на вічний спочинок. Такою вісткою була і та, в якій п. Олекса Козак з Мінеаполіс, Мінн., доніс про смерть бл. п. Онуфрія Шабатури, члена 385 відділу У. Н. Союзу.

Покійного я знав добре, перебуваючи в Мінеаполіс довгі роки. Як я прибув до цеї громади, то не міг здива вийти, що вона так далеко від українських осередків, а так добре зорганізована. Я побачив гарну церкву з парохіяльним домом та великою площею, де літом сходились наші люди. Я почув гарний церковний хор, що виступав на наших концертах, а теж перед американцями, яким управляв уже покійний Микола Костенко. Тов. Запорозька Січ, до якого належав бл. п. О. Шабатура, була одним з найбільших відділів. Покійний був одним з основників того всього, про що згадую. Завсіди займав якісь уряди, співав у хорі, грав в аматорських виставах. Дбав, щоби були українські книжки в міській читальні, та щоб вона передплачувала українські газети і так є до нинішнього дня. Причинився багато до цього, щоб громада набула великий будинок, що належав до огневої сторожі й переробила його на „Дім Просвіти", де відбуваються віча і народні свята і де є бібліотека. Покійний був звичайним зарібником. Тяжко працював, але ніколи не відмовився від ніякої жертви на народню чи церковну справу. Не тільки сам давав, але ще по хатах ходив і збирав жертви. Був веселої вдачі й добрий бесідник. В громаді його люблячи і поважали. Дбав і за своє рідне село Почапи в золочівськім повіті і посилав йому допомоги для Читальні „Просвіти" і Тов. „Сокіл". Сам читав багато й пренумерував українські газети, що виходили в Америці й в старім краю. А як вийшла „Свобода", то пізнати теж і по тім, що перед самою смертю за неї побивався і піддержував її пресову кампанію. Був завзятим і щирим Союзовцем і був вибираний делегатом на три головні конвенції У. Н. Союзу.

На весні цього року, відвідуючи Міннеаполіс, вступив я до церкви на Службу Божу. Чую, як читає „Апостола" Покійний, а молодий, тут роджений, о. Богдан Олесь благає Всевишнього, щоб допоміг українському народові скинути кайдани. Входжу з церкви і бачу, як Покійний уже продає між людьми книжочки на дохід — українським скитальцям. Уже з цього, про що згадую, видно, що Покійний був одним з тих, що клали основи під наше тутешнє народне життя. Згадуймо за таких — бодай по смерти!

Йосиф Литвин,
Ембрідж, Па.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

4100. Онищук Олекси з села Базалія від Тарасюк Матвія.

4101. Петрів з с. Кучерявці, Камінка Струмилова, від Петрів Ольги.

4102. Кароль Марії Андріївна і Кузьма Дем'янівна з Білорусі від Курдсюк Якова.

4103. а) Вербицький Ілька Григорович від Гентюк М.

4103. б) Малко Анни, Гупало Марії від Гентюк Кмити.

4104. Буній Михайла і Олекси від Буній Олександра з Надвірної.

4105. Коненчук Степана з с. Глупанин, Здолбунів, від Коненчук Григорія.

4106. Гойдало Івана і Петра, Міщуна Евфима, Кравець Семена, Черній Дем'яна, Денега Кипріяна з с. Лопушно від Огінський Івана.

4107. Наконечна Меланії і Володимира з с. Мартинів Новий, Рогатин, від Навроцький Петра.

4109. Бориско Михайла і Анни з с. Полянка, Любачів, від Климко Дмитра.

4110. Зелик з с. Войнилів, Перекоси, Калуш, від Зелик Михайла.

4111. Луцовят Петра, Бутрий Михайла з с. Звеняча, Турка, від Луцовят Василя.

4112. Островський Данила і Ольги (Тишовницька) з с. Домолука від Мерван Миколи.

4115. Ющик Андрія з с. Дудинці, Сянік, від Ющик Михайла.

4116. Нагорняк Йосифа і Михайла, Куіловський Станислава від Нагорняк Володимира.

4117. Бабурчак Николая з с. Царинське, Сянік, Суховольські Іни і Женя з Києва від Галич Катрії і Бабурчак Ольги.

4119. Допілка Андрія, Чемерис Теодора від Допілка Михайла.

4120. Демко з с. Болестрашиці, Перемишль, від Стапінський Франка.

4121. Місюкевич Осипа, Михайла і Марії від Чемеринська Степанії з Галича.

4122. Щербак Ольги від Сорока Василя з с. Добрівляни, Дрогобич.

4123. Гудяк Ілька і Марії з Підгаєць від Гудяк Харитона.

4125. Барбер, Піх та земляків з с. Володж, Динів, від Добош Михайла.

4126. Сидорович Якима з с. Дібще, Бережани, від Барилка Омеляна.

4127. Труш Йосифа, Бусько Йосифа з с. Любінь Великий, Львів, від Мартиняк Михайла.

4128. До кревних з Коломиї від Дзюбинський Теодора.

4129. Годинський Лаврентія з с. Рожичка від Годинський Миколи.

4130. Сташук Михайла і Катерини від Сташук Катерини Антонівна.

4131. До краянів з Дрогобича від о. Мак Івана.

4132. Лучків Параски з дому Скільських з с. Березів Вижній, Коломия, від Перцович Параски.

4133. Лібович Григорія з с. Глідо, Березів, від Лібович Семена.

4134. а) Надвоцька Софії, Ковальська Марії від Підгурський Володимира.

4134. в) Шевчук Юлії (Коцюбка) від Коцай Марії Тетяни.

4135. а) Чиганська Еви від Дадерко Анни з с. Вислок Дол., Сянік.

4135. б) До рідних з с. Старяна, Мостиська, від Піх Івана.

4136. а) Глеб Павла Яковльович від Бубнов Дмитра Максимович.

4136. б) Ружицькі, Чайковські і Дублянські від д-ра Ружицька Наді (Івахнюк) з с. Язлівець, Бучач.

4136. в) Михалина Михайла від Титла Олекси з села Пріся, Рава Руська.

4136. г) Мацюк Мойсея, Шмира Левуся з Волині від Стороженко Микити.

4137. Савчин Ольги (Коцопип) з с. Татари, Самбір, від Савчин Теодора.

4138. До односельчан з села Татари, Самбір, від Даців Миколи.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР В ЗООЛЬОГІЧНІМ ГОРОДІ. — Президент Генеральної Асамблеї Обєднаних Держав, Пол-Анрі Спаак, що є теж і бельгійським міністром справ закордонних, знайшов вільну хвилину, щоб покинути наради в О.Д. та зайти до зоольогічного городу в Бронкс, щоб повитати одного з трьох слонів, що їх пожертвував бельгійський уряд Ню Йоркові. Слоні походять з Бельгійського Конга.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 19. листопада 1946 року помер у 57 році життя

ОЛЕКСА КОСЮК,

член і касієр Тов. Запорозька Січ, відділ 206 У. Н. Союзу в Вунсакет, Р. Ай.

Покійний походив зо села Кокошинці, повіт Скалат, Галичина. Полишив у смутку жену Розалію, сина Ярослава і дві внуки.

Похорон відбудеться в суботу, 23. листопада, в годині 8:30 рано, з дому жалоби і в православній церкві св. Михаїла. — В. Н. П.

І. Кокольський, секр.

УВАГА! ШИКАҐОВСЬКА ОКРУГА! УВАГА!

ВАЖНІ СОЮЗОВІ ВІЧА

відбудуться

НЕДІЛЯ, 24. ЛИСТОПАДУ, в 2-гій год. пополудні, в Союзовім Домі на 843 Н. Вестерн Евеню для відділів 22, 106, 125, 221, 252, 301 і 379.

Запрошуємо все українське громадянство згаданих громад взяти численну участь у вічах, на яких буде обговорений ряд Союзових і загально-українських справ. На вічу буде присутний **організатор У. Н. Союзу п. Дмитро Білецький.**

ЗІ СОЮЗОВИМ ПРИВІТОМ:

Степан Куропась, головний контрольор

Тарас Шпікула, головний радний

РАДІО.

БУДЕ ПЕРЕДАНА В ПІТСБУРГУ ЧЕРЕЗ РАДІО УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА БОЖА.

Український Хор при українській греко-кат. Церкві св. Юрія в Норт Сайд Пітсбург співатиме підчас Служби Божої в римо-кат. Церкві св. Патрика в День Подяки (Тенксґівінг). Хором проводитиме диріґент п. Іван Корбецький. Службу Божу відправить о. Петро Понятишин, а передаватиме її радіова година о. Дакса з стації WJAS, година 8.15 рано.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

ПОШУКУЮТЬ

ОЛЕКСАНДРА МАРҐАС, з дому Дудар, із села Гнилички, повіт Збараж, шукає **ВАСИЛЯ СПУНДЕРА** і його жени Теклі з дому Галибурда. Хто про них знає або вони самі, хай пише:

ALEXANDRA DUDAR,
c/o Banit
200 Columbia Ave., Irvington, N. J.

ТАРЗАН, ч. 1488 Перегони за життя.

Коли штилет почав спускатися вділ, малпочоловік підняв свої ноги вгору...

...і викинув сторожа понад голову візника на перестрашені коні.

Коли перестрашені коні сполошилися, Тарзан вскочив на хребет одного коня...

...і погнав верхом до гірської твердині Кайда. „Женіть за ним!" крикнув ватажок. Миттю ціла банда почала гнати за самотним вершником.